

Onderwerp: Zienswijzen jaarrekening 2020, begrotingswijzigingen 2021 en begroting 2022 regio Gooi en Vechtstreek

<i>Raadsvergadering</i>	Dit vult agendering in, agendapunt Dit vult agendering in - zie apart besluitblad -
<i>Datum raadsvoorstel</i>	..
<i>Bijlage(n)</i>	7
<i>Zaaknummer</i>	Z.174920 / D.1168980
<i>Behandeld in commissies</i>	Sociaal Domein 18 mei 2021, Fysiek Domein 19 mei 2021 en Algemeen Bestuur en Middelen 20 mei 2020, agendapunt 7.2
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder G. Rebel
<i>Informatie bij</i>	Rudi van Zuiden
<i>E-mail / telefoonnummer</i>	w.vanzuiden@huizen.nl / (035) 528 14 35

Voorstel

1. Als zienswijze van uw raad naar de regio Gooi en Vechtstreek aangeven dat
 - a. Ingestemd wordt met het voorstel voor resultaatbestemming 2020 in de jaarrekening 2020;
 - b. Ingestemd wordt met de begrotingswijzigingen voor 2021;
 - c. Ingestemd wordt met de begroting 2022 m.u.v. de aangekondigde bezuinigingsmaatregel GAD-openingstijden scheidingsstations; in plaats van deze bezuinigingsmaatregel wordt voorgesteld de gemiste financiële bijdrage te realiseren door hogere tarieven te bepalen bij de voorgestelde maatregelen: Tariferen ophalen grof huishoudelijk afval en Tariferen storten puin/bouwafval.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Het bestuur van de regio Gooi en Vechtstreek vraagt uw raad (zie de brief van 19 april 2021, bijlage 1) om zienswijzen inzake een aantal voorstellen betreffende de financiële stukken 2020-2022.

Argumentatie

1.a Voorlopige jaarstukken 2020 en ontwerpvoorstel resultaatbestemming 2020

De jaarrekening 2020 laat na jaren van positieve rekeningresultaten voor 2020 een (voorlopig) *negatief* resultaat zien van € 2.252. Hierin zijn alleen de vastgestelde mutaties reserves meegenomen.

Het negatieve resultaat is als volgt opgebouwd:

Programma's	
Sturing	-320.453 (V)
Inkoop en Contractbeheer	-178.173 (V)
Maatschappelijke Dienstverlening, Veilig Thuis	-129.973 (V)
Jeugd en Gezin	277.019 (N)
GGD	116.910 (N)
RAV	-204.089 (V)
GAD	301.556 (N)
Regio P&O	-66.712 (V)
Regio algemeen	206.166 (N)
Resultaat programma's 2020	2.252 (N)

Ondanks het negatieve resultaat stelt de Regio voor om in te stemmen met reservemutaties die nog niet zijn vastgesteld maar wel een verplicht karakter hebben. Het gaat hierbij *per saldo* om een verslechtering van het rekeningresultaat van € 608.183 en is als volgt opgebouwd:

- doteren van € 189.380 aan de reserve werken aan werk;
- doteren van € 301.701 aan de reserve bescherming en opvang;
- doteren van € 19.687 aan de reserve rampenbestrijding (GHOR);
- doteren van € 204.089 aan de reserve aanvaardbare kosten (RAV);
- onttrekken van € 75.917 aan de reserve rampenbestrijding (GHOR);
- onttrekken van € 30.757 aan de reserve transformatieplan jeugd.

Wij kunnen instemmen met deze reservemutaties gezien het verplichte karakter.

Na verwerking van deze voorgestelde mutaties op reserves is sprake van een **negatief resultaat van € 610.435**.

Covid-19

Het nadelige resultaat van € 610.435 wordt voor € 569.188 veroorzaakt door hogere kosten van uitvoering als gevolg van Covid-19. De Regio kan de gemaakte corona-gerelateerde kosten grotendeels declareren bij RIVM, echter niet alle kosten zijn declarabel. Deze niet declarabele corona gerelateerde kosten zijn als volgt opgebouwd:

RVE	
Sturing	13.947
Inkoop en contractbeheer	38.268
Maatschappelijke dienstverlening	7.685
Jeugd en Gezin	-
GGD	75.917
RAV	-
GAD	482.252
Bedrijfsvoering	27.036
Hogere kosten t.g.v. Covid-19	645.105
Waarvan ten laste van de reserve rampenbestrijding	75.917
Waarvan ten laste van de gemeenten	569.187

Van de hogere niet declarabele kosten ad € 645.105 wordt voorgesteld om de kosten van de RVE GGD ad € 75.917 te onttrekken aan de reserve rampenbestrijding (zie voorstel hierboven). Het restant á € 569.188 komt ten laste van de gemeenten. Dit betreft met name de GAD van regionaal € 482.252. Uitgaande van een Huizer aandeel van 16% komt dit voor Huizen neer op een gemeentelijk aandeel in de meerkosten GAD van € 77.160. Voor deze extra kosten van afvalverwerking wordt de gemeente Huizen in de meicirculaire 2021 deels gecompenseerd (4^e pakket maatregelen corona-crisis). Er is hiervoor een compensatie aangekondigd van € 65.748. Deze compensatie dekt de meerkosten van de GAD daarmee grotendeels af.

Afrekening

De Regio stelt voor om het negatieve rekeningresultaat van € 610.435 te verrekenen met de gemeenten. De Regio zal de dienstverlening afrekenen op basis van een nacalculatorische verdeelsleutel. Deze afrekening zal echter pas opgemaakt worden na de vaststelling van de jaarstukken. Uitgaande van een Huizer aandeel van 16% zal dit voor Huizen neerkomen onderstaand effect:

	Regio	Huizer aandeel bij 16%
tekort 2020 Regio	610.435	97.670
wv GAD regulier	-180.696	-28.911
wv GAD corona	<u>482.252</u>	<u>77.160</u>
totaal GAD	<u>301.556</u>	<u>48.249</u>
tekort overige RVE's	308.879	49.421

De financiële gevolgen zullen na ontvangst van de afrekening per gemeente in de begroting 2021 worden opgenomen via de begrotingsactualisering. De afrekening op grond van de jaarrekening van het onderdeel GAD wordt financieel vertaald bij de begrotingsaanlevering 2022 en meegenomen bij de bepaling van de hoogte van de afvalstoffenheffing 2022. Hier wordt ook de compensatie voor afvalverwerking uit het 4^e pakket maatregelen coronacrisis bij betrokken.

Wij kunnen instemmen met het voorstel om het negatieve rekeningresultaat met de gemeenten te verrekenen en stellen u derhalve voor om dat als zienswijze in te dienen.

Aanpassen van de ratio weerstandscapaciteit

In 2016 hebben de colleges van de regiogemeenten de nota "spelregels verbonden partijen" opgesteld. In deze spelregels is onder andere opgenomen dat de ratio van de weerstandscapaciteit van de Regio minimaal 1,0 dient te zijn. Na opstelling van de jaarrekening 2020 bedraagt de ratio van de weerstandscapaciteit echter 0,75. Dat betekent dat de Regio bij het provinciaal toezichtkader onvoldoende scoort op dit onderdeel. De omvang van de weerstandscapaciteit is echter geen harde norm maar wordt bepaald door gemeenten. De Regio stelt voor om de norm met 0,25 naar beneden bij te stellen tot 0,75. De gevolgen van deze verlaging van de ratio dienen betrokken te worden in de lokale risicoparaaf.

Wij kunnen instemmen met het voorstel om de ratio weerstandscapaciteit van 1,0 niet na te leven en de norm naar 0,75 bij te stellen. Omdat de regiogemeenten financieel verantwoordelijk zijn voor de Regio zijn zij altijd achtervang. Hierdoor kan volstaan worden met een lagere weerstandscapaciteit.

1.b Begrotingswijzigingen 2021

2021-03: Regionaal leerhuis ad € 27.000 structureel

Medio 2014 is het Regionaal leerhuis van start gegaan. Via het Regionaal leerhuis worden jaarlijks zo'n 20 cursussen en trainingen voor professionals in de uitvoering georganiseerd om kennis en deskundigheid te bevorderen. Het kan hierbij gaan om scholing over onderwerpen waar gemeenten op samenwerken, scholing over wetten en beleid én andere scholingsbehoeften van gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein. Voor jeugdconsulenten zijn de trainingen vaak van belang voor het behouden van hun SKJ (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd) registratie, die voor hen verplicht is. Elk jaar wordt er met uitvoeringsdiensten een nieuw programma opgesteld dat voldoet aan de behoeften en doelen van gemeenten. Hiermee is het leerhuis een vehikel om een kwalitatief goed programma te organiseren, waar gemeenten inhoudelijk veel aan hebben.

In 2014-2017 subsidieerde de provincie Noord-Holland het Regionaal leerhuis. Daarna financierde de Regio vanuit de regionale samenwerkingsagenda. Gemeenten willen het Regionaal leerhuis structureel inbedden. De Regio heeft geen ruimte in haar begroting om in de structurele dekking te voorzien. Deze structurele begrotingswijziging voorziet in de dekking.

Dekking voor de structureel gevraagde Huizer bijdrage van € 4.519 kan voor € 3.519 plaatsvinden uit het budget cursussen en congressen ambtenaren en voor € 1.000 uit het budget SKJ registratie en training jeugdconsulenten.

2021-02 Schakelfunctionaris jeugdzorg ad € 60.000 incidenteel

Om te sturen op minder wachtlijsten en kortere wachttijden in de jeugdzorg hebben de gemeenten een schakelfunctionaris aangesteld. De schakelfunctionaris zorgt voor een betere aansluiting tussen vraag en aanbod door consulenten en huisartsen te ondersteunen bij de verwijzing. De Schakelfunctionaris was bij wijze van pilot voor een jaar aangesteld en gefinancierd vanuit incidentele Rijksmiddelen. Het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein heeft de werking van de schakelfunctionaris geëvalueerd en stelt voor de inzet met nog een jaar te continueren. Na dit jaar beoordelen de gemeenten of de schakelfunctionaris structureel moet worden ingebed.

Dekking voor 2021 van de gevraagde Huizer bijdrage van € 9.712 kan plaatsvinden uit het budget Vangnet en Advies (kostenplaats 6711001).

2021-05 Inkoop inburgeringstrajecten ad € 25.000 incidenteel

Per 1-1-2022 treedt de nieuwe wet inburgering in. De regie gaat volledig naar de gemeenten terug. Eén van de belangrijkste punten is dat gemeenten 3 leerroutes moeten gaan aanbieden.

In 2020 heeft er een marktconsultatie plaatsgevonden. Uit deze consultatie blijkt dat regionaal inkopen noodzakelijk is om aan de wettelijke – en lokale uitgangspunten te voldoen. Het gaat met name om: maatwerk, diversiteit binnen de leerroutes, doorlopende leerlijn (op elk moment instappen) en betaalbaarheid. Deze begrotingswijziging voorziet in de incidentele middelen om de regionale inkoop uit te voeren.

Dekking voor 2021 van de gevraagde Huizer bijdrage van € 4.184 kan plaatsvinden uit het budget Verhoogde Asielinstroom (kostenplaats 6212121).

2021-04 Perspectief op Werk en Werken aan Werk ad € 1.245.000 incidenteel

Gemeenten in Gooi en Vechtstreek werken via twee arbeidsmarktplannen aan meer werkgelegenheid, "Werken aan Werk" en "Perspectief op Werk". De plannen worden gefinancierd met subsidies vanuit het Rijk en zijn opgesteld vóór de corona-crisis. Door de coronacrisis zijn de economie en de arbeidsmarkt in een ander daglicht komen te staan. Om de negatieve gevolgen van de coronacrisis zoveel mogelijk te beperken en de kansen op de arbeidsmarkt voor de werkzoekende inwoners in de huidige situatie te vergroten, hebben de regiogemeenten de plannen versneld bijgesteld zodat deze beter aansluiten bij de nieuwe economische werkelijkheid als gevolg van de corona-crisis. Er zijn acht nieuwe projecten ontwikkeld, die drie van de bestaande projecten vervangen. Ingezet wordt op het stimuleren van de mobiliteit van werk naar werk, het begeleiden van inwoners naar kansrijke sectoren en het voorkomen van langdurige uitval, ontslag en uitkeringsafhankelijkheid.

De nieuwe projecten worden voor een deel gefinancierd met de vervanging van drie bestaande projecten en voor een deel uit de middelen die zijn vrijgekomen met de stop van het project Schoonhuis (HHT middelen).

In 2017 heeft de Regio de niet bestede middelen voor de Huishoudelijk Hulp Toelage (HHT) deels teruggestort naar de gemeenten. Besloten is om deze middelen te reserveren voor uitvoering van arbeidsmarktmaatregelen. Deze middelen zijn toen toegevoegd aan onze reserve Sociaal Domein. Het nog niet ingezette gedeelte van deze middelen wordt nu overgeheveld naar de Regio teneinde uitvoering te geven aan de onlangs gepresenteerde bijgestelde plannen Perspectief op Werk en Werken aan Werk. Dekking voor 2021 van de gevraagde Huizer bijdrage van € 198.213 kan plaatsvinden uit de reserve Sociaal Domein, alwaar de middelen in 2017 in gestort zijn.

Met bovengenoemde begrotingswijzigingen voor 2021 kunnen wij instemmen en wij stellen u derhalve voor om dat als zienswijze in te dienen.

1.c Regiobegroting 2022-2025

Algemeen

2022 wordt in sommige opzichten opnieuw een bijzonder jaar: hoewel de coronapandemie dan hopelijk zodanig onder controle is dat een zekere normalisering qua taakuitvoering weer aan de orde kan zijn, vinden er in 2022 raadsverkiezingen plaats en nemen we afscheid van Weesp als samenwerkingspartner en zelfstandige gemeente. De effecten daarvan in financiële zin zijn zorgvuldig voorbereid door het regio-bestuur doordat ter zake overeenkomsten zijn gesloten met Weesp/Amsterdam die een continuïteit beogen in financiering en uitvoering voor bepaalde taken, terwijl de begroting 2022 te aanzien van de niet door Amsterdam over te nemen dienstverlening is verlaagd met de component die Weesp altijd daarvoor betaalde. Overigens hebben wij ook vertrouwen in een goede samenwerking met Amsterdam.

Thans is de kabinetsformatie bezig die uiteraard voor 2022 en volgende jaren ook nieuwe accenten zal opleveren, waarmee thans evenwel nog geen rekening kon worden gehouden. Dit kan betekenen dat sneller dan gedacht de begroting 2022 aan wijzigingen onderhevig zal zijn. Verder zal in 2022 de nieuwe opzet van de MRA-samenwerking wellicht ook meer impact hebben op de via de regio in te brengen standpunten op belangrijke dossiers. Al met al dus toch de nodige bestuurlijke ontwikkelingen die aandacht zullen vragen en wellicht ook hun weerslag vinden in de nog te regelen nieuwe opzet voor governance van de regio.

Bezuinigingstaakstelling

Aan verbonden partijen is gevraagd om bij de begroting voor 2022 bezuinigingsvoorstellen te vertalen ter hoogte van 3 % van de gemeentelijke bijdrage. De regio heeft daarover in de regiobegroting 2022 een aantal elementen en (on)mogelijkheden op een rijtje gezet. Voor de Regio Gooi en Vechtstreek komt dit neer op een te realiseren taakstelling van € 1.609.603. De Regio acht het haalbaar om de netto verlaging van de gemeentelijke bijdrage Weesp ad € 1 miljoen op te vangen binnen haar begroting. Aanvullend neemt de Regio maatregelen waarmee de gemeentelijke bijdrage voor 2022 met € 1,13 miljoen en vanaf 2023 met € 1,23 miljoen wordt verlaagd. Een verdere verlaging acht de Regio niet mogelijk. De maatregelen zijn in 3 categorieën in te delen:

1. bezuinigingen die leiden tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage;
2. bezuinigingen bij de GAD ter beperking van de verhoging van de gemeentelijke bijdrage;
3. bezuiniging door "oud voor nieuw" toe te passen.

Ad 1: bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage

De volgende bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage 2022 en verder worden voorgesteld (bedragen regiobreed):

Gemeentelijke bijdrage bezuinigingen: €1.230.000	2022	2023	2024	2025
1. Van gemeentelijke bijdrage naar centrumbijdrage voor Veilig thuis	- 646.000	- 646.000	- 646.000	- 646.000
2. Stopzetten gemeentelijke bijdrage meldkamer RAV	- 204.000	- 304.000	- 304.000	- 304.000
3. Stopzetten gemeentelijke bijdrage programma(coördinatie) cultuur en recreatie	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
4. Stopzetten gemeentelijke bijdrage Regioconservator museale instellingen	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
5. Verlagen gemeentelijke bijdrage zorg en veiligheidshuis door inbedding bij Regio	- 30.000	- 30.000	- 30.000	- 30.000
6. Verlagen gemeentelijke bijdrage sturing door vereenvoudiging ambtelijke samenwerking	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
7. Verlagen gemeentelijke bijdrage door hanteren reële rekenrente	- 100.000	- 100.000	- 100.000	- 100.000
Totaal	-1.130.000	- 1.230.000	- 1.230.000	- 1.230.000

Wij kunnen instemmen met de voorgestelde bezuinigingen 1 tot en met 7.

Toelichting per voorgestelde bezuiniging:

1. Naar centrubijdrage voor Veilig thuis

Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek wordt gefinancierd vanuit de gemeentelijke bijdragen en vanuit de centrumgemeente uitkering vrouwenopvang. Eind 2020 besloot het Rijk de Veilig Thuis organisatie structureel te versterken door de centrumgemeente uitkering te verhogen met € 730.000 per jaar.

Deze versterkingsgelden dienen om de toename van het aantal meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling op te kunnen vangen. Veilig Thuis heeft slechts een klein deel van de versterkingsgelden nodig, omdat er in Gooi en Vechtstreek een sterk Veilig Thuis staat. De Regiogemeenten dragen vanaf de start van Veilig Thuis in 2015 ten opzichte van andere gemeenten in het land veel bij aan Veilig Thuis vanuit de gemeentelijke bijdrage. Dankzij deze historische gemeentelijke bijdrage staat er een sterk Veilig Thuis in Gooi en Vechtstreek. In het kader van de gemeentelijke bezuinigingen zet de Regio per 2022 € 646.000,- van de versterkingsgelden in om de gemeentelijke bijdrage aan Veilig Thuis te verlagen. Met deze verlaging realiseren de gemeenten en de Regio een belangrijk deel van de bezuinigingstaakstelling.

2. Stoppen gemeentebijdrage meldkamer RAV

Gemeenten dragen jaarlijks bij om de meldkamer op de schaal Gooi en Vechtstreek in stand te kunnen houden. Met de coöperatie RAV Gooi en Vechtstreek en Flevoland is het mogelijk om vanaf 2022 een efficiëntieslag te realiseren op de meldkamer-functie, als gevolg waarvan een bezuiniging gerealiseerd kan worden op de gemeentelijke bijdrage. Deze afbouw wordt gerealiseerd in twee stappen: in 2022 een bezuiniging à € 204.000 (exclusief Weesp), vanaf 2023 een aanvullende bezuiniging à € 100.000 naar € 304.000 per jaar. De reden om dit stapsgewijs te doen, is dat de schaalvoordelen niet van de een op de andere dag gerealiseerd zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met natuurlijk verloop en de gewenste horizontale mobiliteit van personeel. De RAV bezuinigt daarmee vanaf 2023 € 304.000 structureel op de gemeentelijke bijdrage.

3. Stoppen gemeentebijdrage programma CERT

4. Stoppen gemeentebijdrage Regioconservator

Besparen op de strategische samenwerking vanuit het programma Sturing kan het beste door de in de RSA aangebrachte focus te volgen. Voor het programma sturing heeft dat tot gevolg dat de samenwerking op cultuur en recreatie stopt. Concreet betekent dit dat de Regio niet langer de beleidscoördinatie uitvoert, geen ondersteuning meer biedt aan de portefeuillehouders cultuur en recreatie, niet meer de ambtelijke afstemming verzorgt op de grotere culturele instellingen en programma's en ook niet meer deelneemt in de ambtelijke samenwerking binnen de metropoolregio Amsterdam. Ook de regionale bijdrage aan de regioconservator stopt, waardoor de museale samenwerking vanuit de Regio niet langer gefaciliteerd wordt. Zie ook bijlage 6 voor een nadere toelichting op deze bezuinigingen

5. Verlagen gemeentebijdrage Zorg en Veiligheidshuis

Zorg en Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek loopt in lijn met de landelijke meerjarenagenda. Het huidige takenpakket wordt als passend gezien. Gelet op de kwetsbaarheid is er afgesproken om het ambitieniveau overeen te laten stemmen met de landelijke meerjarenagenda en hier niet van af te wijken. Dat betekent dat er geen extra taken worden toegevoegd, zolang deze geen onderdeel zijn van de meerjarenagenda. Zo ontstaat er een duidelijk kader, waardoor er meer rust komt in de samenwerking tussen de partners.

Het zorg en veiligheidshuis is primair een uitvoeringsorganisatie voor persoonsgerichte aanpak. Gelet op het uitvoerende karakter van het zorg- en veiligheidshuis en het heldere beleidskader vanuit de partners is afgesproken om het ketenmanagement terug te brengen van 0,9 fte naar 0,6 fte. Tevens is afgesproken dat het ketenmanagement wordt ingevuld vanuit de beheersorganisatie Regio Gooi en Vechtstreek (Veilig Thuis). Bij Veilig Thuis werken meerdere managers die intensief betrokken zijn bij het zorg en veiligheidshuis en ervaring hebben met het aansturen van de multidisciplinaire persoons-gerichte aanpak. Zowel het personeel als de partners zijn bekend met deze managers. Met deze maatregelen wordt vanaf 2022 een besparing gerealiseerd van € 30.000,- per jaar.

6. Verlagen gemeentebijdrage sturing

Het is mogelijk om te besparen op de ambtelijke samenwerking tussen gemeenten en de Regio. Nu is de samenwerking vanuit het sociaal domein en fysiek domein verschillend georganiseerd. Tevens is de Regio veel tijd en capaciteit kwijt aan de afstemming met de zeven gemeenten op uitvoerings-, bedrijfsvoerings- en beleidsvraagstukken. De ambtelijke samenwerking wil de Regio vereenvoudigen door voor het sociaal en fysiek domein eenduidige procedures af te spreken en door heldere afspraken te maken met gemeenten, waarbij het uitgangspunt is 'minder samen praten, meer samen doen'. Wij kunnen ons in deze aanpak vinden, waarmee een bezuiniging wordt gerealiseerd van € 50.000,- per jaar.

7. Hanteren reële rekenrente

Vanaf 2017 is de bepaling van de rekenrente gewijzigd op grond van de nieuwe BBV-regels. De rekenrente wordt bepaald aan de hand van het feitelijke rentepercentage van aangegane leningen. Op basis van de gegevens van de ECB en de BNG heeft de Regio er voor gekozen om voor de rekenrente 1,00% aan te houden. Bij de begroting 2021 was sprake van een rekenrente van 1,25%. Er wordt een bezuiniging gerealiseerd van € 100.000,-.

Ad 2: bezuinigingen op de GAD ter beperking van de verhoging van de gemeentelijke bijdrage

Vanaf 2022 verwacht de GAD een structureel tekort van afgerond € 3,2 miljoen, omdat de GAD geconfronteerd wordt met structureel lagere opbrengsten uit grondstoffen en structureel hogere kosten voor inzameling, verwerking en transport. Zonder maatregelen betekent dit dat vanaf 2022 een verhoging van de gemeentelijke bijdrage, en daarmee de bij onze inwoners in rekening te brengen afvalstoffenheffing, van ongeveer 12% nodig zou zijn.

In bijlage 6 is een nadere toelichting verwoord op de bezuinigingen.

Om een groot deel van het structurele tekort (exclusief taakstelling) op te kunnen vangen, zijn maatregelen met grote impact op de dienstverlening nodig. Echter, het bijdragen aan de extra 3% bezuinigingstaakstelling is voor de RVE GAD niet haalbaar. Voor de GAD worden onderstaande bezuinigingen voorgesteld (bedragen regiobreed):

Opgangen van het tekort op gemeentebijdrage GAD	2022	2023	2024	2025
1. Optimaliseren inzamelwijze & -frequenties	- 650.000	- 1.150.000	- 1.150.000	- 1.150.000
2. Tariferen ophalen grof huishoudelijk afval	- 132.500	- 265.000	- 265.000	- 265.000
3. Tariferen storten puin/bouwafval	- 25.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
4. Beperken openingstijden scheidingsstations	- 200.000	- 200.000	- 200.000	- 200.000
5. Stoppen met PMD zakken	- 75.000	- 75.000	- 75.000	- 75.000
6. Terugbrengen inzet toezicht en handhaving	0	0	40.000	- 80.000
7. Strategische huisvesting GAD	0	0	0	- 100.000
8. Tijdelijke verhoging gemeentebijdrage GAD t.l.v. egaliseringsreserve afvalstoffenheffing gemeenten	- 837.500	- 180.000	- 140.000	0
9. Structurele verhoging gemeentebijdrage GAD t.l.v. afvalstoffenheffing inwoners	- 1.293.136	- 1.293.136	- 1.293.136	- 1.293.136
Prognose totaal	- 3.213.136	- 3.213.136	- 3.213.136	- 3.213.136

Standpunt: Maatregel 4 vinden wij ongewenst gezien het effect voor de burgers, de overige maatregelen kunnen wij ondersteunen met enkele aandachtspunten. Toelichting:

- Als uitgangspunt is gekozen is om de collectieve dienstverlening aan huis zoveel mogelijk in stand te houden en de maatwerkdienstverlening te tarifieren. Dat uitgangspunt kan worden onderschreven.
- Maatregel 1 zorgt voor verreweg de grootste besparing. Door inzamelfrequenties gelijk te trekken (om de 2 en 4 weken) worden personeel en materiaal efficiënter ingezet. De maatregel komt er in de praktijk op neer dat restafval eens per 4 weken wordt ingezameld (nu eens per 3 weken), gft eens per 2 weken (nu elke week), PMD eens per 2 weken (nu eens per 3 weken) en oud papier en karton (OPK) eens per 4 weken (nu eens per 5 weken). Een hogere service dus voor inzameling van OPK en PMD, wat bijdraagt aan een betere scheiding van deze afvalstromen. De dienstverlening voor gft en restafval gaat omlaag. Voor gft heeft dit geen effecten op de hoeveelheden en dus op de afvalscheiding, wel (in de zomer) op het aspect geur.

Voor restafval is een risico dat het aantal 'bijplaatsingen' toeneemt. De voorgestelde inzamelfrequenties zijn een totaalpakket waarbinnen niet zo maar kan worden geschoven, anders lopen de frequenties niet meer synchroon en wordt de besparing niet gerealiseerd. Omdat de frequenties aansluiten bij wat landelijk gangbaar is, de afvalscheiding ongewijzigd blijft en zelfs iets kan verbeteren en de risico's beheersbaar zijn, is deze maatregel vanuit de taakstelling goed verdedigbaar.

- Verenigingen die OPK inzamelen ontvangen hiervoor op dit moment een vaste prijs, die los staat van de marktтарieven voor OPK. Deze 'subsidie' aan verenigingen wordt bekostigd uit de afvalstoffenheffing, die daarvoor feitelijk niet is bedoeld. Het voorstel is om de inzameling door verenigingen te beëindigen. Naast financiële besparingen leidt dit tot professionalisering van de inzameling, het wegnemen van Arbo-knelpunten en een hogere service. Het negatieve effect, te weten de inkomstenderving voor verenigingen die OPK inzamelen, dient zorgvuldig met de verenigingen te worden gecommuniceerd. Zie ook bijlage 7 waarin de effecten voor Huizer instellingen/scholen/verenigingen in beeld zijn gebracht. Daarbij hoort de boodschap dat de gemeente geen mogelijkheden heeft om deze inkomstenderving geheel of gedeeltelijk te compenseren.
- Maatregel 2, het betalen voor het laten ophalen van grof huishoudelijk afval, is elders in Nederland gebruikelijk en heeft voor bewoners incidenteel impact (alleen als zij er gebruik van maken, gemiddeld minder dan eens per jaar). Die geringe impact geldt ook voor maatregel 3 (betalen voor puinafval).
- Maatregel 4 (beperking openingstijden scheidingsstations) is nog niet uitgewerkt in de begroting. Het kan hier gaan om het sluiten van scheidingsstations voor bijvoorbeeld een dag per week tot het sluiten van één van de scheidingsstations. Deze maatregel draagt relatief beperkt bij aan de besparingen, maar heeft een groot negatief effect op de dienstverlening (of de beleving daarvan). Er is juist veel vraag naar een ruimere openstelling. De maatregel sluit ook niet aan op de andere bezuinigingsmaatregelen. Wanneer betaald moet worden voor het inzamelen van grof afval, zullen inwoners meer van het scheidingsstation gebruik willen maken. Daarnaast kan het verlagen van de inzamelfrequentie voor restafval leiden tot meer bezoek aan het scheidingsstation. Door de openingstijden intact te laten, kan de voorspelde terugval in klanttevredenheid (van 7,7 in 2021 naar 7,0 in 2022) mogelijk beperkt worden. Teneinde te voorkomen, dat het schrappen van deze bezuinigingsmaatregel leidt tot een verdere verhoging van de bij onze inwoners in rekening te brengen afvalstoffenheffing, stellen wij voor deze gemiste financiële bijdrage te realiseren door hogere tarieven bij maatregelen 2 en 3.

In voorliggende regiobegroting zijn bovengenoemde GAD-maatregelen 1 tm 9 financieel vertaald. De maatregelen 8 en 9 hebben tot gevolg dat de GAD-bijdrage voor Huizen voor 2022 € 455.892 hoger uitvalt dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Ad 3: bezuiniging door "oud voor nieuw" toe te passen

De omvangrijke financiële opgave, de omvang van de begroting en de toegenomen complexiteit van de financiële organisatie leggen ook extra druk op de financiële functie van de Regio. Deze ondersteunende functie is bij de uitbreiding van taken de afgelopen jaren onvoldoende meegegroeid, zoals ook al eerder is geconstateerd door de accountant. In afstemming met de gemeenten wordt vanaf 2022 de gemeentelijke bijdrage voor de Regio P&O functie ingezet ter versterking van deze financiële functie, mede om de bezuiniging adequaat te kunnen managen. De Regio P&O functie stopt vanaf 2022.

Wij kunnen instemmen met de voorgestelde bezuiniging op regionale P&O-functie teneinde de vrijvallende middelen in te zetten ter versterking van de financiële functie. Het effect hiervan is evenwel dat gelijktijdig met de verwerking van de regiobegroting in de lokale begroting rekening moet worden gehouden met het opvoeren van een aanvullende raming in de Huizer begroting van € 2.400 om de regionale website voor gemeentebanen in stand te kunnen blijven houden. Deze kosten zullen dus van regionaal naar lokaal gaan verschuiven door opheffing van de regionale P&O-functie.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid

Niet van toepassing.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Niet van toepassing.

Beslistermijn

De regio vraagt om zienswijzen uiterlijk 1 juli a.s. kenbaar te maken.

Financiële paragraaf

Regiobegroting 2022 - 2025

Op basis van de nu voorliggende regiobegroting 2022 stijgt de totale gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Huizen van € 8.305.265 in 2021 naar € 8.900.570 (excl. btw) in 2022. Op pagina 7 van de begroting 2022 is een overzicht opgenomen waarin het verloop van baten en lasten inzichtelijk wordt gemaakt tussen de begroting 2021 en de ontwerpbegroting 2022.

In onderstaande tabel zijn de uit de ontwerpbegroting 2022-2025 voortvloeiende financiële gevolgen voor Huizen opgenomen.

Onderdeel	Gemeente Huizen begroting jaarschijf 2022	Gevraagde bijdrage Regiobegroting jaarschijf 2022	Vershil (+ = voordeel, - = nadeel)	Opmerkingen
1 RVE Sturing	791.526	767.178	24.348	
2 RVE Inkoop en contractbeheer	255.719	238.816	16.903	
3 RVE Maatschappelijke Dienstverlening	447.190	365.759	81.431	
4 RVE Jeugd Gezondheidszorg	1.448.585	1.436.689	11.896	
6 RVE Gewestelijke Gezondheidsdienst (GGD)	286.616	308.547	-21.931	
7 RVE Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	52.881	17.390	35.491	
8 RVE Grondstoffen- en Afvalstoffendienst (GAD)	4.050.530	4.506.422	-455.892	
9 Regionale Samenwerking Personeel en Organisatie (P&O)	11.834	0	11.834	
10 BV Vervoer	1.199.000	1.365.320	-166.320	Inclusief btw
A TOTAAL	8.543.881	9.006.121	-462.240	
B GAD (baten compensabele BTW in exploitatie afvalstoffenheffing doorberekend)			95.737	2023: € 85.860 2024: € 86.254 2025: € 75.948
C Inzet stelpost nominale prijsontwikkelingen			120.800 *	
D Financieel effect gemeentebegroting 2022			-245.703	(D = A + B + C)
E Totaal effect begrotingsresultaat 2022			210.189	(E = D - GAD)
E Totaal effect begrotingsresultaat 2023			209.723	
E Totaal effect begrotingsresultaat 2024			202.230	
E Totaal effect begrotingsresultaat 2025			186.519	

* Huizer aandeel in Regionale nominale prijsontwikkelingen

In de voorliggende regiobegroting zijn de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen reeds financieel vertaald. Dit resulteert in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast zijn er mutaties doorgevoerd die leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Dit is hoofdzakelijk veroorzaakt door de autonome ontwikkelingen bij de GAD (zie bovenstaande toelichting bij ad 2) en de verhoging bij BV Vervoer (zie onderstaande toelichting), de nominale prijsontwikkeling van materiële en personele kosten alsmede een actualisatie van het totale regionale inwoneraantal. Per saldo is sprake van een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 462.240 (zie A). Na aftrek van de compensabele BTW van de GAD (zie B) en de inzet van de stelpost nominale prijsontwikkeling (zie C) resteert een financieel effect van € 245.703 nadelig (zie D). Hierop dient nog het resultaat van de GAD, die doorbelast wordt aan de burger, in mindering te worden gebracht. De voorliggende regiobegroting heeft zodoende een positief effect op het begrotingsresultaat 2022 van € 210.189 (zie E). De bij de Regio neergelegde taakstellende bezuiniging wordt hiermee vertaald in de gemeentebegroting.

Toelichting per RVE (indien van toepassing)

BV Vervoer

De Huizer bijdrage voor de BV Vervoer stijgt met € 166.320 ten opzichte van de huidige raming 2022. Deze stijging is te wijten aan de niet compensabele btw. De gevraagde en de lokaal vertaalde bijdrage voor Vervoer BV was exclusief btw in de begroting van Huizen opgenomen terwijl de bijdrage inclusief btw op de gemeente drukt. Dit was ook zodanig in de businesscase verwerkt en leidt hiermee niet tot een aanpassing van de businesscase. Met de vertaling van de regiobegroting 2022 wordt dit in de Huizer begroting hersteld. Dit heeft ook gevolgen voor 2021.

RVE GAD (baten compensabele BTW in exploitatie afvalstoffenheffing doorberekend, zie B)

GAD meerjarig	Bijdrage GAD Huizen cf regiobegroting	Gemeentebegroting klp 7213000	Bijstelling raming (+ = voordeel, - = nadeel)
2022	4.506.422	4.050.530	-455.892
2023	4.459.386	4.050.530	-408.856
2024	4.461.264	4.050.530	-410.734
2025	4.412.188	4.050.530	-361.658

De gevraagde GAD-bijdrage voor 2022 is € 455.892 hoger dan waarmee in de gemeentebegroting rekening is gehouden. Dit is hoofdzakelijk veroorzaakt door de hierboven genoemde noodzakelijke verhoging van de gemeentelijke bijdrage (voor 2022 regionaal incidenteel € 837.500 en structureel € 1.293.136) die nog doorgevoerd wordt na verwerking van de bezuinigingsmaatregelen GAD. Daarnaast is sprake van autonome ontwikkelingen, waaronder de indexering uit de kadernota.

De verhoging wordt aan de burger doorberekend in het tarief afvalstoffenheffing via de exploitatie afvalstoffenheffing 2022. De in de exploitatie afvalstoffenheffing door de te berekenen BTW wijzigt evenredig. Dit geeft een BTW-voordeel voor 2022. De jaren 2023 t/m 2025 laten een vergelijkbaar beeld zien.

Effect op BTW (+ = voordeel, - = nadeel)	
2022	95.737
2023	85.860
2024	86.254
2025	75.948

Verwerking financiële gevolgen P&C-stukken 2020-2022

De financiële gevolgen van het voorstel resultaatbestemming 2020 zullen na ontvangst van de afrekening per gemeente in de begroting 2021 worden opgenomen via de begrotingsactualisering. De afrekening op grond van de jaarrekening van het onderdeel GAD wordt financieel vertaald bij de begrotingsaanlevering 2022 en meegenomen bij de bepaling van de hoogte van de afvalstoffenheffing 2022. Hier wordt ook de compensatie voor afvalverwerking uit het 4^e pakket maatregelen coronacrisis bij betrokken.

De financiële gevolgen van de begrotingswijzigingen 2021 zullen bij de eerstvolgende begrotingsactualisering in de begroting worden opgenomen (saldoneutraal).

De financiële gevolgen van de Regiobegroting 2022 worden verwerkt in de begrotingsaanlevering 2022.

Resumerend:

Ingestemd wordt met de begroting 2022 m.u.v. de aangekondigde bezuinigingsmaatregel GAD-openings-tijden scheidingsstations; in plaats van deze bezuinigingsmaatregel wordt voorgesteld de gemiste financiële bijdrage te realiseren door hogere tarieven te bepalen bij de voorgestelde maatregelen: Tariferen ophalen grof huishoudelijk afval en Tariferen storten puin/bouwafval.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

Op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen, de gemeenschappelijke regeling van de regio en bestuurlijke afspraken voor wat betreft de procedure over voorstellen inzake de bestemming van de regionale rekeningresultaten, is uw raad bevoegd tot het indienen van een zienswijze.

Collegeprogramma

Niet van toepassing.

Begroting

Diverse onderdelen van veel programma's zijn gerelateerd aan regionale samenwerking.

Eerdere besluiten

Niet van toepassing.

Voorgeschreven procedure

Geen vormeisen.

Kader- en beleidsnota's

Niet van toepassing.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief gemeenteraden.
2. Voorlopige jaarstukken 2020.
3. Ontwerpvoorstel resultaatbestemming jaarstukken 2020.
4. Begrotingswijzigingen 2021.
5. Regiobegroting 2022-2025.
6. Toelichting bezuinigingen.
7. Effect stopzetten inzameling OPK voor Huizer instellingen/scholen/verenigingen.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

[in te vullen door raadsgriffier]